

VIERAANA IRLANNISSA – SUVANTO RY GRUNDTVIG -TAPAAMISESSA DUBLINISSA

Suvanto ry:llä oli ilo osallistua Partnership for Combating of Elder Abuse Grundtvig – hankkeen toiseen tapaamiseen, joka järjestettiin Irlannin kauniissa pääkaupungissa Dublinissa. Ensimmäisen kerran hankekumppanukset tapasivat Helsingissä tammikuussa 2014. Suomesta matkalla oli mukana Suvannon hallituksen jäseniä sekä työntekijöitä. Suomessa Cimon rahoittamat Grundtvig-oppimiskumppanuudet ovat

aikuiskoulutusorganisaatioiden välisiä kehittämishankkeita, joiden tavoitteena on vaihtaa kokemuksia ja käytäntöjä Euroopan maiden kesken.

Partnership for Combating of Elder Abuse – hankekumppanuus 2014-2016, pohjautuu aiempaan, vuosina 2010–2012 toteutettuun Euroopan laajuiseen Wellbeing and Dignity of Older people, WeDo -hankkeeseen. Suomi, Italia ja Irlanti osallistuivat kyseiseen hankkeeseen. Näiden lisäksi nyt myös Romania on uutena jäsenenä tullut mukaan oppimiskumppanuuteen. Suomea hankkeessa edustaa **Suvanto ry**. Muut mukana olevat tahot ovat:

Age Action (Irlanti) on kansalaisjärjestö ja ikääntyneiden ihmisten kansallinen äänenkannattajaorganisaatio <http://www.ageaction.ie/>

Anziani e Non Solo (Italia) on sosiaalisten innovaatioiden parissa työskentelevä kansalaisjärjestö http://www.anzianienonsolo.it/?page_id=621

Asociatia HABILITAS Centru de Resurse si Formare Profesionala (Romania) tarjoaa aikuiskoulutusta sekä neuvontaa sosiaali- ja opetusalan projekteihin ja ohjelmiin liittyen http://www.idecoproject.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=17&Itemid=165&lang=en

Hankkeen tarkoituksena on löytää uutta tietoa ja menetelmiä kansallisten viranomaisten, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten, omaishoitajien ja vapaaehtoisten koulutukseen turvaamaan ikääntyneitä kaltoinkohtelulta. Tarvetta on myös voimaannuttaa ikäihmisiä ja luoda heille uusia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintoihin.

Hankkeen tavoitteina ovat:

- a) laajentaa tietoa tavoista ehkäistä ikääntyneisiin kohdistuvaa kaltoinkohtelua ja lähisuuhdeväkivaltaa paikallisilla, kansallisilla ja Euroopan tasoilla;
- b) jakaa ja kehittää innovatiivista koulutusmateriaalia sekä toimintatapoja lisätä tietoisuutta ilmiöstä vapaaehtoisten, omaishoitajien ja ikääntyneiden sekä heidän perheidensä keskuudessa;
- c) lisätä tietoa kaltoinkohtelusta ja siihen liittyvistä ilmiöistä kansallisilla tasoilla. Tämä tapahtuu mm. kansainvälisen ikääntyneisiin kohdistuvan kaltoinkohtelun vastaisen kampanjapäivän (World Elder Abuse Awareness Day, Kätkeyt äänet –kampanjapäivä Suomessa) kautta.

Nämä tavoitteet on tarkoituksena saavuttaa jakamalla tietoa ja kokemuksia hankekumppaneiden kesken. Hankkeessa käydään läpi ja kehitetään olemassa olevaa koulutusmateriaalia sekä tunnistetaan hyödyllisiä toimintakäytäntöjä, kuten tukiryhmiä, neuvontapalveluita ja auttavia puhelinpalveluita. Kerrytetyistä ideoista kootaan sisältöä koulutusmateriaaleihin ja toimintamenetelmiin ikääntyneille suunnattujen palvelujen tarpeisiin.

Irlantilaiset isäntämme olivat järjestäneet tapaamisen perinteikkäässä ja maineikkaassa Trinity Collegessa. Kuningatar Elisabet I perusti sen vuonna 1592. Yliopisto on kuuluisa kelttiläisestä kirjastostaan, Books of kells ja maineikkaista opiskelijoistaan, mm. kirjailijat Oscar Wilde ja Samuel Beckett ovat opiskelleet Trinity Collegessa aikoinaan. Oli sykähdyttävää päästä tutustumaan historiallisen rakennuksen eri kerroksiin.

Irlanti elää keskellä ahdistavaa taloudellista lamaa, joka puristaa myös muuta Eurooppaa. Talouden kelttiläisestä tiikeristä on tullut ns. paperitiikeri; 2000- luvun menestyksestä on vain rippeet jäljellä ja irlantilaiset kokevat raivoa ja pettymystä päättäjiään kohtaan. Sosiaaliset ongelmat ovat lisääntyneet ja kodittomat ihmiset ovat tuttu näky Dublinin kaduilla. Talousongelmat koskettavat myös ikäihmisiä. Yksi isännistämme, Naomi Feely Age Actionista, saapui tapaamiseemme hiukan myöhästyneenä. Hän oli ollut kansallisen television haastateltavana vanhuksia kuohuttavasta uusista liikennejärjestelyistä. Valtio oli uhannut poistaa heiltä oikeuden käyttää ilmaista julkista liikennettä.

Saimme osallistua moniin mielenkiintoisiin luentoihin ja keskusteluihin. Pohdimme yhdessä hankkeeseen osallistuvien edustajien kanssa maittemme eroja ja yhtäläisyyksiä liittyen vanhusten kaltoinkohteluun. Huomasimme, että me kamppailemme samojen ongelmien äärellä, vain pienin kulttuurillisin eroin. Irlannissa on paneuduttu vanhusten kaltoinkohtelun ehkäisyyn ja monet tahot pitävät keskustelua yllä tästä tärkeästä asiasta. Esimerkiksi Irlannin poliisista Gardasta konstaapeli Alan Roughneen kertoi työstään vanhuksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisyssä. Heidän työskentelynsä painopisteenä on ennaltaehkäisy ja tiedottaminen. Irlannin poliisi on julkaissut informaatiolehtisiä, joissa ihmisiä kehoitetaan huomaamaan vanhuset ja heidän hätänsä. Roughneen mukaan Irlannissa vanhuksiin kohdistuu vähemmän rikoksia kuin muissa

ikäryhmissä, mutta he joutuvat usein ryöstön ja huijauksien kohteeksi. Poliisi on kehittänyt vanhuksille materiaalia, jossa kiinnitetään huomiota heidän turvallisuuteensa kotona. Vanhukset voivat kiinnittää oveensa muistilapun, jossa on ambulanssin, lääkärin ja poliisin puhelinnumerot. Siinä myös muistutetaan tarkastamaan ovisilmästä tulija ja pitämään oviketju kytkettynä. Ikäihmiset voivat myös antaa sisäänpyrkijälle kortin, johon hän voi kirjoittaa nimensä ja asiansa myöhempää yhteydenottoa varten. Siinä myös muistutetaan, että viranomaisen esittää aina henkilökorttinsa sisään pyrkiessään.

Vanhusten suojeluun erikoistunut virkamies Sarah Mahon Protection of Older People – järjestöstä piti meille mielenkiintoisen työpajan. Pohdimme kaltoinkohtelun eri muotoja ja tutustuimme koulutus DVD:hen, joka oli tehokas menetelmä kaltoinkohtelun tunnistamiseen ja ymmärtämiseen. Siinä oli demonstroitu tilanteita hoivakodissa. Näyttelijöinä oli vanhuksia, mikä teki kohtauksista hyvin toden tuntuisia. Kiinnostuimme tästä Suvannossa ja saimme luvan DVD:n esittämiselle Suomessa.

Kävimme myös vierailulla mielenkiintoisissa paikoissa. Teatterikoulu Gaiety Scool of Acting oli juuri tällainen. Heti koululle tultuamme näimme seinällä kuvia koulun kuuluisista oppilaista. Heistä jotkut olivat päässeet Hollywoodiin asti. Meidät oli kutsuttu tutustumaan Breathe- ohjelmaan, jonka tarkoituksen on sosiadraaman ja taiteen keinoin käsitellä vaikeita tunteisiin liittyviä ongelmia ja heikkouksia kommunikaatiossa. Menetelmä oli kehitetty nuorille ehkäisemään heidän syrjäytymistään ja itsemurhia. Tähän otetaan mukaan myös heidän vanhempansa ja opettajansa, jolloin kielteinen ja elämää pilaava kierre saadaan katkaistuksi. Gaiety:n Breathe - ohjelma tekee yhteistyötä myös Irlannin Combating for Elder Abusing -hankekumppanimme Age Action Irelandin kanssa. He ovat käyttäneet samoja menetelmiä kuin nuorilla kaltoinkohtelun ja ikärasismien käsittelemiseen ja havaitsemiseen yhteiskunnassa. Ryhmämme pääsi kokeilemaan tekniikoita koulun opettajan, Kate Caninin johdolla.

Toinen mielenkiintoinen vierailupaikka oli Senior Helpline-The Third Age. Meitä oli vastaanottamassa ja organisaation toimintaa esittelemässä koulutus- ja kehittämispäällikkö Damian Leneghan. Senior Helpline on valtakunnallinen ja lahjoitusvaroilla ylläpidetty auttava puhelin vanhuksille. Se on perustettu vuonna 1998 Italiasta saadun mallin mukaan. Puhelimeen vastaavat siihen koulutetut vapaaehtoiset, jotka ovat myös itse ikääntyneitä. Tällöin toteutuu Leneghanin mukaan myös vertaisuuden ajatus. Päivystyspaikkoja on 17 eri kaupungissa ja linja on auki päivittäin klo 10-22. Puhelut ovat soittajille ilmaisia ja he voivat soittaa nimettömänä. Puheluita ei nauhoiteta ja puheluiden päivystäjät koordinoivat soittajat oikeille auttajille. Päivystäjille on järjestetty mahdollisuus tilanteiden purkuun päivystysajan jälkeen. Toiminta muistuttaa paljon Suvanto ry:n Suvanto-Linjassa tehtävää työtä.

Isäntämme olivat järjestäneet meille myös vapaa-ajan toimintaa. Osallistuimme riemukkaaseen irlantilaisen musiikin iltaan paikallisessa pubissa. Siellä kuuli tuota kuuluisaa irlantilaista elävää musiikkia ja sai keskustella iloisten ihmisten kanssa. Meillä oli mahdollisuus myös tutustua kauniiseen ja moni-ilmeiseen Dublinin kaupunkiin.

Vierailumme viimeisenä päivänä hankkeeseen osallistuvat jäsenet visioivat jo seuraavaa, lokakuussa 2014 pidettävää hanketapaamista Romanian Bukarestissa. Oli hienoa tavata kaikki nämä upeat ammattilaiset. Monet asiat yhdistävät meitä enemmän kuin erottavat. Tämä on hyvä muistaa varsinkin nyt, kun myös Euroopassa valtioiden välit ovat alkaneet kiristyä vaarallisesti.

Teksti: Päivi Helakallio

Kuvat: Henriikka Laurola